

לכבוד,
משרד הביטחון
הממונה על חופש המידע
בדוא"ל

**הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע בנושא ביטול פטור דת שניתן למיועדות
לשירות ביטחון מטעמי הכרה דתית לפי סעיפים 40-40א לחוק שירות ביטחון**

שלום רב,

1. הח"מ מייצג את עמותת חותם – פורום תורני מקצועי (ע"ר: 580590610).
... העתק תעודת רישום כעמותה וייפוי כוח מצ"ב כנספח א.

הרקע לבקשה:

2. סעיף 40(א) לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], תשמ"ו-1986 (להלן: "החוק"); מורה כי מיועדות לשירות ביטחון (להלן: "מלש"ביות") שהצהירו בכתב בפני בית דין על כך ששומרות שבת וכשרות וכן מנועות מלשרת בצה"ל בשל טעמים דתיים, יקבלו פטור משירות ביטחון, להלן לשון הסעיף:

"40. (א) מיועדת לשירות בטחון שהצהירה בכתב לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, בפני שופט או דיין בבית דין רבני, שלושה אלה:

- (1) טעמים שבהכרה דתית מונעים אותה מלשרת בשירות בטחון;
- (2) היא שומרת על כשרות בבית ומחוצה לו;
- (3) היא אינה נוסעת בשבת –

תהא פטורה מחובת שירות בטחון לאחר שתמסור את התצהיר, באופן ובמועד שייקבעו בתקנות, לפוקד שהוסמך לכך."

3. על אף שהחוק נוקט בלשון שאינה מותירה מקום לשיקול דעת רשויות הגיוס, הרי שלהן עדיין נתון שיקול דעת מכוח הפסיקה, וכפועל יוצא מזה – במקרים רבים, קבלת הפטור בהתאם לסעיף 40 לחוק אינה אוטומטית וישנם הליכים נלווים. בקשה זו עניינה בנתונים שונים הנוגעים לפעילות מיטב עקב שיקול הדעת הפסיקתי שניתן לה בכל הנוגע ליישום הסעיף.

4. בהמשך לכך, החוק עוסק במקרה בו לפוקד היה יסוד סביר להניח שהמלש"בית אינה נוהגת באופן התואם את התנאים עליהם הצהירה לפי סעיף 40(א) לחוק, במקרה זה הוא יכול להגיש בקשה לוועדה ייעודית (להלן: "הוועדה") לשם ביטול הפטור שנתן לאותה מלש"בית, זאת כאמור בסעיף 40 לחוק, שנוסחו מובא להלן:

"40. (א) בסעיף זה ובסעיפים 40ב עד 40ד –

"הוועדה" – הוועדה לבחינת הפטור שניתן למיועדת לשירות ביטחון לפי סעיף 40, שמונתה בסעיף 40ג;

"הוועדה המשותפת" – ועדה משותפת לוועדת החוץ והביטחון ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;

"פוקד" – כמשמעותו בסעיף 50, שהוא בדרגת רב-סרן לפחות.

(ב) היה לפוקד יסוד ממשי להניח כי מיועדת לשירות ביטחון שקיבלה פטור לפי סעיף 40(א) נהגה באופן שאינו תואם מהותית תנאי מהתנאים שלגביהם הצהירה בהתאם לאותו סעיף, במהלך 24 החודשים שלאחר מסירת התצהיר או במהלך תקופת הקריאה להתייצבות לשירות סדיר כאמור בסעיף 20, לפי המאוחר, רשאי הוא להגיש לוועדה בקשה לביטול הפטור, ובלבד שמסר על כך הודעה למיועדת לשירות ביטחון."

5. הסעיפים העוקבים בחוק (סעיפים 42-40ב), עוסקים בפרוצדורה הנלווית לשלילת הפטור, כאשר להם נוספו תקנות שירות ביטחון (הרכב הוועדה לבחינת פטור מטעמי הכרה דתית וסדרי הדין בה) (הוראת שעה), תשע"ח-2018 (להלן: "התקנות").

6. מאחר שהאמור בסעיפי החוק ובתקנות אינו ממצה ויש מקום רב לגמישות קביעת אופן פעולת רשויות הגיוס בנושא, מבוקש לדעת האם נקבעו נהלים בנושא ובמידה ואלו נקבעו, הרי שמבוקש להעבירם לח"מ יחד עם נתונים שונים אודות פעילות הוועדה, הכל כפי שיפורט להלן.

7. ביום 29.10.20 הוגשו שתי בקשות נפרדות לפי חוק חופש המידע לצה"ל בנושא ביטול פטור דת שניתן למיועדות לשירות ביטחון מטעמי הכרה דתית. בהמשך לכך, ביום 8.4.21 התקבל מענה נפרד מדובר צה"ל לכל אחת מהבקשות. בהתאם למענה ישנם סעיפים בבקשות המצויים בטיפולכם (ראה סעיף 3 בנספח ב וסעיף 8 לנספח ג המצ"ב). לפיכך, דובר צה"ל הנחה כי בהסתמך על סעיפים 8(4) ו-8(5) לחוק חופש המידע נפנה למשרד הביטחון להשלמת המידע המבוקש.

... העתק מענה דובר צה"ל לבקשה הראשונה מצ"ב כנספח ב.

... העתק מענה דובר צה"ל לבקשה השנייה מצ"ב כנספח ג.

פירוט הבקשה:

8. מבוקש להעביר לעיון הח"מ את המידע הבא:

א. כלל הנהלים ו/או הפקודות הקיימים הנוגעים להסדרת פעילות הוועדה.

ב. המידע שלהלן בחלוקה לפי שנים, לתקופת הזמן שבין שנת 2013 לשנת 2020:

1) כמות הכסף שצה"ל ו/או משרד הביטחון שילם לחוקרים פרטיים לצורך ביצוע חקירות פרטיות במהלך השנים 2013-2020 בחלוקה לפי שנים ולפי משרדים (ראו ס' 11 לנוהל העבודה המצ"ב).

... העתק נוהל העבודה שהועבר לח"מ מצ"ב כנספח ד.

2) המכרז או הצעת העבודה שפורסמה לצורך העסקת חוקרים פרטיים (ראו ס' 11 לנוהל העבודה המצ"ב).

- ג. בנוסף, מבוקש לדעת האם בעקבות בג"ץ 6217/19 איחוד הישיבות בארץ ישראל נ' שר הביטחון, פניתם ולחילופין מתוכנן לפנות אל הבנות שהופעלו נגדן חוקרים פרטיים ולעדכן בנוגע למעקב. במידה והתשובה חיובית, אבקש לקבל את נוסח ההודעה לבנות.
- ד. כמו כן, אבקש לדעת מהן שמות החברות שניהלו את החקירות הפרטיות ב-30 שנים האחרונות, וכן כמה מעקבים/תיקים קיבלה כל חברה בכל שנה.
9. לבסוף, יצוין כי בהתאם לתקנה 6(ב) לתקנות חופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999; העמותה פטורה משתלום אגרת הבקשה משהיא עונה על תנאי התקנה. ככל שתידרש ניתנת בזאת התחייבות לתשלום האגרה לסכום שלא יעלה על 150 שקלים ישראלים חדשים.

בכבוד רב,
שמואל הורביץ, עו"ד

